

PREDICATIE

over Johannes 16 vers 14

gehouden in de Westerkerk te Gouda

op 7 Juni 1954 (2e Pinksterdag)

12 art. Psalm 118: 12

Psalm·21: 1,2,3 en 4

Schriftlezing: Joh. 16: 1 — 15

Psalm 45: 1

Psalm ·21: 5 en 6

Tekst Joh. 16: 14

Die zal het uit het Mijne nemen en zal het U verkondigen.

Nadat wij bepaald zijn bij de uitstorting van de Heilige Geest, worden wij nu geroepen stil te staan bij de Persoon en het werk van de Heilige Geest. Daarover spreekt Christus in deze tekst, wanneer Hij zegt: Die, dat is de Heilige Geest, zal Mij verheerlijken. Het tekstverband wijst erop, dat de Heere Christus Zijn discipelen langzaam maar zeker er op voorbereidt, dat Zijn lichamelijke tegenwoordigheid niet altijd durend is, maar plaats moet maken voor een andere Trooster , voor een andere Zaakwaarnemer, voor een andere Voorspreker n.l. de Heilige Geest. Hij zou hen immers geen wezen laten. Op grond van deze belofte, herhaald vlak voor de hemelvaart, zijn de discipelen tien dagen eendrachtig biddende en smekende bij elkander gebleven en hebben zij de vervulling van deze belofte op het Pinksterfeest mogen beleven. Die Heilige Geest is toen als Persoon neergedaald in de Kerk Gods van die dagen. Daarom herdachten wij gisteren en herdenken wij vandaag de uitstorting van de Heilige Geest.

Deze Heilige Geest wordt in de Heilige Schrift wel eens genoemd een kracht. Maar dat is niet het enige, het blijkt zeer duidelijk dat de Heilige Schrift over de Heilige Geest ook spreekt als een Persoon, die met de Vader en de Zoon waarachtig en eeuwig God is. Wij belijden met de Kerk van alle eeuwen, dat de Heilige Geest uit de Vader en uit de Zoon uitgaat en dat Hij, hoewel een Persoon in het goddelijk wezen, nochtans met de Vader en de Zoon de enige waarachtige God is, te loven en te prijzen tot in eeuwigheid. De Geest gaat uit van de Vader om diens raadsbesluiten op de aarde te volvoeren. Hij gaat ook uit van de Zoon, in het bijzonder van Hem als verhoogde Middelaar der Kerk, om het door Hem verworven heil toe te passen en uit te werken aan de harten van de verkorenen. Dat de Heilige Geest een Persoon is blijkt op grond van de Heilige Schrift, omdat Hij alom tegenwoordig is, omdat Hij alwetend is, hetgeen bleek bij de monden van Annanias en Safira. Toen zeide Petrus: Gij hebt niet de mensen, maar Gode — in dit geval heel duidelijk de Heilige Geest — gelogen. Omdat Hij almachtig is, en in soeverein welbehagen tot de gemeente van Antiochië kon zeggen: Zondert mij af, beiden Saulus en Barnabas tot de bediening waartoe ik ze geroepen heb. Omdat Hij verstand heeft zoals Paulus zegt; Dat de Geest Gods alle dingen onderzoekt, ook de diepten Gods. Dat wil zeggen: De Geest gaat niet alleen uit van de Vader en van de Zoon, maar gaat tegelijkertijd in om met Zijn goddelijke wijsheid het goddelijk Wezen te doorzoeken.

Dat noemt Paulus de wijsheid van de Heilige Geest. Bovendien leert de Schrift ons duidelijk, dat wij de Heilige Geest kunnen verbitteren, smarten aandoen, uitblussen, lasteren. In de

Schrift wordt Hij ook afzonderlijk aangeropen, naast de Vader en de Zoon, o.a. door Ezechiël, wanneer hij staat in de vallei vol dorre doodsbeenderen en hij zegt; Gij Geest des Heeren kom aan en blaas in deze gedoden.

Welnu, van deze Heilige Geest zegt Christus, Die zal Mij verheerlijken. Dat doet Hij niet alleen sinds Zijn uitstorting, dat doet Hij reeds van eeuwigheid. Want het is het welbehagen Gods geweest om de Christus van eeuwigheid door de Heilige Geest te laten verheerlijken. De Geest is reeds werkzaam, als Gods scheppende kracht zich openbaart. Dan lezen wij, dat deze Geest broedend en levenwekkend over de afgrond zweeft. Deze schepping, door Gods hand te voorschijn geroepen, wordt door de Geest in het Woord gedragen. In deze schepping draagt de Geest, na de val, het Woord der belofte in, de moederbelofte; Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, tussen uw zaad en haar zaad. Dan draagt de Heilige Geest door het Woord der belofte de Christus in Zijn vleeswording in. Dat inbrengen van Christus in het Woord der belofte gaat steeds verder, totdat Hij overal Zijn glansen en stralen vertoont. De Geest Gods is bezig de vleeswording des Woords in de volheid des tijds voor te bereiden. Hij twist met Israël, inspireert de profeten Gods, baart de Oudtestamentische Kerk, doet in dat Woord der belofte roepen: Och, dat Gij de hemelen scheurdet, och dat Gij nederkwaamt! en openbaart Hem in de volheid des tijds, zoals wij belijden: Die ontvangen is van de Heilige Geest.

De Christusverheerlijking door de Heilige Geest is dus reeds begonnen in de eeuwigheid en openbaart zich in de tijd. Deze openbaring wordt vooral zichtbaar, wanneer Hij Christus, 30 jaren oud, toerust tot Zijn Messiaanse taak en Deze vol van de Heilige Geest het land doortrekt, in woord en daad goed doet en zodanig door de Geest spreekt en zodanig door de Geest duivelen uitwerpt, dat de mensen verwonderd zeggen: Nooit heeft iemand zodanig tot ons gesproken; nooit heeft een mens zulke tekenen gedaan! Maar, hoewel met de Geest toegerust, werd Hij niet geacht. Integendeel, Hij was de onwaardigste van alle mensen, bedekt onder smaad en schande aan een kruishout geslagen en uitgeworpen. God geopenbaard in het vlees is het allergrootste wonder en de allerdiepste verborgenheid. Toch is Christus door kruis en opstanding heen gerechtvaardigd in de Geest en Hij, die wel gedood is in het vlees, werd levend gemaakt door de Geest. Zo zien wij de Geest vanaf de vleeswording des Woords, door het lijden en sterven heen, Hem steeds verheerlijken.

Die zal Mij verheerlijken. En Hij heeft Hem verheerlijkt in het bijzonder op het Pinksterfeest, toen Christus, gezet aan de rechterhand Gods, Zijn Geest uitstortte. Toen heeft de Geest Christus verheerlijkt door middel van Zijn dienstknechten. Want wie waren ze? Arme bevende mensen in zichzelf! Petrus, die zijn Meester had verloochend, staat op en verheerlijkt vol van de Heilige Geest, Christus op zulk een wijze, dat er nooit een betere pinksterpreek is gehouden dan op deze eerste Pinksterdag. Toen stond hij in de volheid van de kracht van de Heilige Geest en plaatste Christus al maar in het middelpunt. Hij is gemaakt tot een Heere en Heiland, deze Jezus, die gij aan het kruis geslagen hebt.

Maar, gemeente, Hij verheerlijkt Christus ook aan de hoorders. Want als God Zijn dienstknechten uitzendt met een boodschap, zorgt Hij ook, dat er hoorders zijn. Ook aan hen wordt Christus verheerlijkt, zodat zij verslagen in hun ziel uitriepen; Mannen broeders, wat zullen wij doen?

Als wij vervolgens vragen: Waarom verheerlijkt de Heilige Geest Christus en niet de Vader? maken wij hier toch een tegenstelling, die er niet is. Want Christus is het beeld des Vaders. Hij is het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid. Die Mij gezien heeft, zegt Christus, heeft de Vader gezien. Maar dat niet alleen. Immers, Christus heeft de Vader altijd verheerlijkt. Zijn gehele leven was één grote godsverheerlijking. Daarom moeten wij allen, tenzij er een ingrijpen komt van de andere kant, de eeuwige dood sterven. Vreselijk is dit

oordeel. Maar zie hier Christus nu opkomen uit het eeuwig welbehagen Gods. Hoor Hem zingen door David Zijn vader naar het vlees:

Zie ik kom, o God! om Uw wil te doen. Zo komt er weer een God—lover op deze aarde. Door Hem alleen wordt de godsverheerlijking op deze aarde opnieuw ingedragen en door Hem alleen worden er zoekers en verheerlijkers van God geboren, die ten eerste de eer des Heeren en niet hun eigen behoud op het oog hebben. Altijd heeft Christus de Vader verheerlijkt en daarom is de Christusverheerlijking door de Heilige Geest niet in strijd met de verheerlijking van de Vader. Zodra en waar de Heilige Geest Christus verheerlijkt, daar verheerlijkt Hij tegelijkertijd ook de Vader, omdat Christus altijd naar Zijn wil heeft gevraagd. Het was immers Zijn spijze om Zijn wil te doen. Hij heeft beladen onder onze vloek, toen Hij wegzank in de kolken des doods, Gods Wet omhoog gehouden. Hij heeft God de Vader verheerlijkt, zelfs in de aller-smadelijkste dood aan het kruis. In een knechtsgestalte. Zo gemeente, heeft Christus Gods deugden verheerlijkt en zo heeft Hij in de vrijkoping van Zijn volk de Naam Gods hoog gehouden.

Daarom zegt de Apostel Paulus ook, dat, nadat Christus Zich zo uitermate had vernederd, God Hem heeft verhoogd en Hem een Naam heeft gegeven boven alle naam, opdat in de naam van Jezus zich zou buigen alle knie, dergenen, die in de hemel en op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus is de Heere tot heerlijkheid Gods des Vaders. Wie dus Christus verheerlijkt, die verheerlijkt de Vader. Van daar dat Christus bad: Vader verheerlijk Mij met de heerlijkheid, die ik bij U had, eer de Wereld was. Verheug u, gij, die God vreest, ook nu over deze eer, over deze heerlijkheid Hem toegebracht. Want wij zien Jezus juist op Pinksterfeest met eer en heerlijkheid gekroond aan Vaders rechterhand, omringd door legioenen van engelen en gezaligden. Paulus zag op de weg naar Damascus een licht, dat uitging boven het licht der zon. Stefanus zag Christus toen hij gestenigd werd, staande ter rechterhand Gods. Johannes op Patmos zag de verheerlijkte Christus. Zijn hoofd en haar was als witte wol, gelijk de sneeuw. Zijn ogen gelijk vlammen vuurs, Zijn voeten waren blinkend koper gelijk en gloeiden als een oven, en Zijn stem was als een stem van vele wateren en Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand, en uit Zijn mond ging een scherp tweesnijdend zwaard en Zijn aangezicht was gelijk de zon schijnt in haar kracht. Toen viel Johannes als dood aan Zijn voeten. Maar Hij zeide: vreest niet, Ik ben de eerste en Ik ben de laatste. Ik ben dood geweest en zie, Ik leef tot in eeuwigheid.

Zo wordt dus vandaag, gemeente, onze blik gevestigd aller eerst op de woonplaats Gods. Daar wordt Christus uitermate verheerlijkt door de Vader, door de geesten der volmaakt rechtvaardigen, door de engelenschaar, door allen die reeds uit de strijdende Kerk zijn overgegaan in de triumpherende Kerk.

Maar hoe staat het met die verheerlijking op de aarde? In de gemeente en in de wereld is er ontzaglijk veel verwerping. Joden en heidenen, Mohammedanen en de volkeren der aarde spannen tezamen en zeggen: laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen.

En hoe staat het in de gemeente? Ook daar gaat het zo vaak om mensen en niet om de Heere. Ook daar is zoveel zoeken van eigen eer in plaats van Gods eer. Ook daar wordt de Geest soms smarten aangedaan; als de mens in het middelpunt staat, zelfs in de levende Kerk. Paulus zegt tot de verachterden in het verheerlijken van Christus: Mijn kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, totdat Christus een gestalte in U krijgt.

Maar Christus moet verheerlijkt worden, niet alleen in de hemel, maar ook op de aarde. Gelukkig dat hier een belofte staat. Die zal Mij verheerlijken. De Heilige Geest voegt aan het verlossingswerk van Christus niets nieuws toe. Dat is af, daar behoeft niets bij. Christus' werk is volbracht. God de Vader is daardoor bevredigd en heeft het zegel daarop gezet. Neen, aan dit heil doet de Heilige Geest niets toe. Maar Hij maakt dat heil open en vloeiend, Hij deelt uit

de schatten, door Christus verworven. Ja, uit de Christus Zelf, mee aan de harten van verloren zondaars. Hij begint met pijlen te schieten in de harten van dode zondaren om hen te overtuigen van hun zonde, van hun wortelzonde n.l. hun ongeloof. Bij alle zonden van de daad en gedachten, zonden van bedrijf en nalatigheid hebben wij eigenlijk maar één zonde, dat is: de vijandschap tegen Gods uitgestoken hand in Christus. Het is ten diepste de vijandschap in de ziel tegen de Christus Gods. Daarom overtuigt de Heilige Geest in de levendmaking de dode zondaar van zonde, omdat hij niet in Christus gelooft en ontbloot hem. Ook nu gaat Hij overtuigend en beschuldigend rond in de rijen, legt onze kwaal bloot voor God en doet ons buigen onder het vonnis des doods. Waar dit gebeurt, wordt ook het gebed geboren: Verberg Uw aangezicht van mijn zonden en delg uit al mijn overtredingen. Schep mij een rein hart, o God en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest. Wie zal een verslagen geest oprichten? Daar toe zijn wij niet in staat. Maar de Heilige Geest wel, ook nu. De Heilige Geest weet de hongerenden en dorstenden in ons midden wel te troosten, die schreien, gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen. Waar is dat water? Wel, de Heilige Geest opent het oog er voor. Want Christus is de fontein. Hij zegt: Die dorst heeft, die come en neme van de wateren des levens om niet.

Hier zit er één, die zegt: Hoe kom ik er aan? Hoe krijg ik het? Hoor het: Die zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het u verkondigen. Gij zijt berooid, gij hebt niets meer, Christus is een algenoegzame Zaligmaker. Gij zegt: Ja, maar Hij is voor mij verborgen, ik weet niet wie Hij is, wie zal Hem mij tonen? Dat doet de Heilige Geest en geen mens. Deze Geest toont U niet alleen het recht des Vaders, maar brandt ook van verlangen om U de Christus te openbaren. Hoe zegt ge? Wel, door het Woord. Hij brengt dat Woord Gods als een voertuig van de Christus met kracht op uw ziel. Waarlijk de Heilige Geest is geen toeziende voogd. Hij komt met Zijn almachtige werking, waardoor Hij de zondaar legt in het stof des doods, maar ook de Christus Gods op de wagen van Zijn Woord nabij het verslagen hart brengt. Hij opent de ogen niet alleen voor het geschonden recht Gods, maar ook voor deze volzalige Borg en Zaligmaker. Hij stelt Hem U voor als dierbaar, gewillig, noodzakelijk en gepast. Hij schildert Hem vanmorgen U voor ogen en zegt: Zie toch, Hij is duizendmaal gewilliger dan gij! Zie toch, al wat u ontbreekt schenkt Hij, zo gij het smeekt, mild en overvloedig. Zie toch, hoe noodzakelijk Hij is. Want zo gij niet door Hem gered zijt, zo gij niet door het bloed zijt heengegaan, ligt gij voor eigen rekening. Zie toch, hoe Hij Hem U voor ogen stelt als de van God gegeven Zaligmaker, met Hem en in Hem kunt gij voor God bestaan.

Ja, zegt ge, dat is waar, maar van waar haal ik het geloof? Hoor het; Die zal het uit het Mijne nemen. Ook het geloof is een gave Gods. Ook het geloof is door Christus verworven. Christus heeft voor Zijn ganse Kerk borgtochtelijk het geloof verworven en - maak er geen misbruik van! — Hij heeft plaats vervangend voor Zijn gehele Kerk volkomen geloofd, zodat Gods kinderen, die vandaag moeten zeggen: Ik heb geen volkomen geloof, getroost mogen zijn omdat Hij een volkomen geloof heeft gehad. Zo heeft Hij dus ook borgtochtelijk in ons vlees als Middelaar volkomen geloofd. In de toerekening van de gerechtigheid van Christus zit ook de volkomenheid van het geloof. Dat maakt Uw of mijn geloof niet overbodig, zoals sommige mensen, die de Schrift verdraaien, ons willen doen geloven. In tegendeel Maar dit is alleen tot troost van allen, die weten, wat geloven is en dus ook weten, wat die man zeide: Heere ik geloof, maar kom mijn ongelovigheid te hulp. Dat geloof is dringend noodzakelijk voor een ieder van ons. Want dit geloof werkt God door Zijn Geest niet in mijn hoofd, maar in mijn hart.

Als iemand zegt: Ik heb geen armen des geloofs om Hem aan te nemen, dan antwoord ik U: Wat hebt ge toch over Uzelf? Wij spreken vanmorgen niet ten eerste over U, maar over deze rijke God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Dacht gij soms, dat wij iets van U verwachten? Wij verwachten alles van deze rijke Heilige Geest, die armen des geloofs

meebrengt, opdat waar Christus onder de bestraling van die Geest wordt ontdekt, Hij ook zou worden geloofd en omhelsd.

Een ander zegt: Ik heb zoveel zonden, dat ik er zelf niet over heen kan zien. De Heilige Geest geeft daarop het antwoord: Dit is een getrouw Woord en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in deze wereld is gekomen om de zondaren zalig te maken. Gij zegt; Ik weet niet hoe het verder moet. De Heilige Geest verkondigt U: Christus is ons geworden wijsheid van God. Straks zagen wij, hoe de Heilige Geest de diepten Gods onderzoekt en doorzoekt. Wat zouden wij aan deze Wijsheid hebben, wanneer de Zoon Gods dit niet was als Borg? Maar nu is Hij als Middelaar Gods onder mensen onze Wijsheid. Dat is groot. Deze Wijsheid nut ons niet, totdat de Heilige Geest op het juiste ogenblik ons dat Woord der wijsheid te binnen brengt, ons verstand verlicht en ons onderwijst in het Woord. Dan overtuigt Hij ons niet alleen van zonde, maar ook van de borggerechtigheid van Christus, alsook van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is.

Gij zegt: Ik heb zo'n dorre Pinksteren gehad. De Heilige Geest moet toch altijd maar weer invloeien, zullen er werkzaamheden geboren worden. Dat is waar! Zegt ge dit om U te handhaven in uw dorheid op het Pinksterfeest? Hoor het toch, o zondaar: Die zal het uit het Mijne nemen en Hij zal liet U verkondigen.

Weer anderen spannen zich ten uiterste in, om de zonden er onder te krijgen en het lukt hen niet. Hoor, Christus is ons niet alleen gegeven tot wijsheid, niet alleen tot rechtvaardiging, maar ook tot heiliging. Dat wil zeggen: Hij neemt niet alleen de schuld en de smet der zonden weg, maar Hij breekt ook de heerschappij der zonden, zodat de Heilige Geest in het hart ademt: Gij zijt niet meer onder de wet, maar onder de genade. Gelijk gij eertijds Uw leden dienstbaar hebt gesteld aan de ongerechtigheid, zo stelt nu, als uit de doden levend geworden, Uw leden tot wapenen der gerechtigheid. O zie het dan, hoe de Heilige Geest het altijd uit het Zijne neemt.

Christus is niet alleen plaatsvervangend tot rechtvaardigheid geworden, maar ook tot heiliging voor Zijn ganse Kerk.

Daarmede is niet gezegd, dat de heiliging in de gelovigen overbodig zou zijn, maar daarmee is wel gezegd, dat een kind Gods telkens opnieuw door het nulpunt doorgaat en geheel op Christus wordt geworpen tot rechtvaardiging en heiliging. Lijdensmoe en strijdensmoe ontvangt hij telkens opnieuw uit Christus en uit Zijn volheid wat daarvoor nodig is.

Een ander zegt: Ik versta dit zo slecht voor mijn eigen leven. Zie dan op naar de Heilige Geest. Want een leer of stelsel in Uw hoofd troost U niet in het heetst van het gevecht. Maar het is de Geest Gods, die het uit Christus neemt en het U persoonlijk verkondigt. Is Hij dan niet, gemeente, een begerenswaardig Vorst? Is dan de Heilige Geest vanmorgen niet bezig om Hem liefelijk voor te stellen? Ps. 45 : 1.

Wij gaan verder. Gij gaat gebogen onder een zwaar kruis en ge zijt er niet mede verenigd. Integendeel, gij zijt in opstand. Nu komt de Heilige Geest vanmorgen en wijst op Christus, die in een tot driemaal toe opvolgende strijd gebeden heeft: Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede. Dan neemt de Heilige Geest uit de gewilligheid van Christus en maakt daarmee U onwillige gewillig om in Zijn weg te gaan.

Gij staat voor een moeilijke taak, te zwaar voor een mens. Nu komt de Heilige Geest U indachtig maken het Woord van Christus: Zo wie achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij. Dan komt die Heilige Geest om U te doen zien op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus Christus.

Een ander voorbeeld: Gij kunt niet meer bidden, gij kunt ternauwernood zuchten. Nu loopt gij misschien alle aardse voorbidders af en gij zegt Ach, bid toch voor mij. Ik zeg niet dat dit niet mag, maar zijt gij de hoogste Voorbidder niet voorbij gegaan? Er is een Voorbidder, die nooit vergeet om te bidden aan de troon. De Geest Gods, die met Christus verenigd wijst U op de Bedienaar van het hemels heiligdom, op de Voorloper, zoals Hij is ingegaan en staat aan de rechterhand Gods. Uit de kracht van deze Voorbidder en voorbede bedient Hij U, zoals Hij het gebed in Uw ziel schept, zodat Hij U leert bidden, zodat Hij U leert nabidden, wat Christus heeft voorgebeden. En als helemaal de nood aan de man is, gemeente, toont Hij, dat er niet alleen een Voorbidder in de hemel is, maar dan gaat Hij ook Zelf aan het werk. Want de Apostel zegt en hij legt al zijn armoede en schamelheid bloot: Wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. God, die de mening des Geestes kent, weet de bedoeling daarvan. Dat wil zeggen, als er één van Gods kinderen zo ingezonken is, dat hij geen contact meer heeft met die hemelse Voorbidder en alles dood en dor is, dat Hij dan Zelf als met woordeloze verzuchtingen zucht in de harten van Gods kinderen. Dan neemt Hij het ook uit Christus, dan neemt Hij het ook uit het Voorbidder—zijn van Christus en Hij zet er Zelf Zijn schouders mede onder en bidt voor ons met niet uit te spreken verzuchtingen.

Gij zit — een ander voorbeeld — in nameloze droefheid. Uw smart is groot en het drijft U op de knieën. Zie, de Heilige Geest komt tot U en troost U wonderlijk: Meer dan een moeder troost, zal ik U troosten. Ben Ik niet beter dan tien zonen? Ben Ik niet beter dan een man, een vader, een vriend, een kennis? Het is die Geest, die niet een Vreemde is, maar die afdaalt in de nood van Gods Kerken als Trooster voortgaat met zielen te troosten. Ik zal bij U zijn. In al Uw benauwdheden ben Ik benauwd. Is dat niet, gemeente, een wonderlijke Geest? Deze Geest is er, zelfs wanneer gij straks ligt in een land van schaduwen des doods. Ook daar zal Hij Zijn volk niet begeven. Want ook dan neemt Hij het uit Christus. Uit de stervensmogelijkheid van Christus neemt Hij de stervensmogelijkheid van Zijn volk weg, doordat Hij gemeenschap schenkt met Christus, die de dood heeft overwonnen. Christus zeide: Vader, in Uwe handen bevel Ik Mijn Geest. Door deze Geest bediend, roept Stefanus uit Heere ontvang mijn Geest. Ziet ge wel, dat Stefanus hier bediend wordt uit Christus, zodat hij bijna letterlijk herhaald wat Christus heeft voorgezegd?

Wat een les voor ons in afhankelijkheid! Wie zijn wij? Kunnen wij een mensenhart openen? Kunnen wij een mens wederbaren? Heen, dat is het werk van Gods Geest. Hij is met geweldige kracht in wonderen en tekenen afgedaald. Hij gaat in stilte ook vandaag Zijn weg, verbrijzelend, de ene tegenstand na de andere tegenstand wegslaand. Van Hem wordt ook vandaag gezegd: Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.

Die Geest is noodzakelijk. Uit historische kennis vloeit geen lied ter eer van God, maar uit de kennis van Christus door de Geest wel. Als Hij het kolkende leven uit Christus medebrengt, komen ook de liederen tot eer van God. Tenzij dan, dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Daarom is deze tekst, naast vertroostend voor de armen van geest, ook bestraffend. Immers met ons is het uit en voorbij. Adam heeft alles verdorven. Christus heeft alles verworven. U en ik, wij dienen de heerlijkheid Gods. Nu behaagt het God, door een zonderlinge genade de éne mens tot een zegen te stellen voor de andere mens, maar het is en blijft Zijn werk. Wij zijn op zijn best instrumenten in Zijn hand. Van ons zelf belijden wij onnutte dienstknechten te zijn. Dat wil niet zeggen dienstknechten, die nooit enig nut verspreiden. Maar onnut heeft hier de betekenis van gemist hunnen worden. Hij blijft dus vrij in de keuze van Zijn instrumenten. Daarom is het ook zo dwaas om U aan mensen vast te klampen of mensen te verachten. Want in beide gevallen veracht gij God de Heilige Geest, die

van hen gebruik maakt dan en wanneer het Hem behaagt. Het is Zijn werk. Wee ons, als wij met de eer gaan strijken. Want het is God alleen de eer!

Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het U verkondigen. En als U vraagt gemeente: Langs welke weg? Dan moeten wij zeggen, dat God de Heilige Geest het zo verkondigt, dat terwijl het Koninkrijk Gods van de ene tot de andere triumf gaat, het met de dienstknechten gaat van de ene zwakheid tot de andere zwakheid, van de éne nood tot de andere nood. Zie het aan de zendingsreizen van Paulus. De Heilige Geest had gezegd: Zondert Mij af, beiden Paulus en Barnabas. Als wij dit bevel lezen, dan denken wij: Dat zal worden één triumftocht voor deze dienstknecht van Koning Jezus. En wat heeft Paulus ontmoet? Haat, nijd, tegenstand, vervolging, slagen, gevangenneming! Paulus komt aan de Bosporus en ziet in een droom een Macedonische man, die zegt: Kom over en help ons! Nu zouden wij denken: In Macedonië daar staan de mensen uit te kijken naar het Evangelie. Immers, Paulus is klaar van God geroepen! Maar wat gebeurt? Paulus ligt binnen enkele dagen met een doorgeselde rug in de gevangenis, met zijn voeten in een blok! Kom over en help ons en dan met de voeten in een stok.

En toch gemeente, hoewel het met Paulus gaat van zwakheid tot zwakheid, als een voorbeeld van al Gods dienstknechten, die God ook in zichzelf afbreekt tot de laatste draad toe, hoewel het dus met die dienstknechten Gods gaat van zwakheid tot zwakheid en van vernedering tot vernedering, Gods werk gaat door! Want Lydia wordt bekeerd en de stokbewaarder en zijn huis wordt gered. Die zal Mij verheerlijken zelfs in de kerker van Philippi. De stokbewaarder valt sidderend voor Paulus neer en zegt: Lieve heren, wat moet ik doen? Dan zegt Paulus: Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis. Die zal Mij verheerlijken en niet Paulus. Want Hij zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het U verkondigen Weliswaar onthoudt God nooit genade en eer aan degenen, die in oprechtheid voor Hem wandelen, maar wij dragen deze schat in een aarden vat, opdat de uitnemendheid der kracht Gods zou zijn en niet uit ons. Mij zegt Christus, niet de zondaar, ook niet de begenadigde zondaar. Daardoor schrijft de meest begenadigde alles aan God toe. Paulus had oorzaak te over om te roemen, maar hij sprak: Hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus wil schade geacht. Maar door de genade Gods ben ik, dat ik ben en Zijn genade, die aan mij bewezen is, is niet ijdel geweest, maar ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is. Zie gemeente, zo verkondigt de Heilige Geest het Woord. Daarin wordt dus de Zoon verheerlijkt. Hij verkondigt dat aan het hart. Nu moet U er goed aan denken, dat wanneer de Heilige Geest U iets verkondigt, dan raakt het U ook. Want de Heilige Geest spreekt niet in de lucht. Integendeel, het haakt, het wordt een hartezaak, het grijpt de gehele mens aan. Maar U moet er tegelijkertijd aan denken dat de Heilige Geest, hoewel dringend noodzakelijk, uiterst bescheiden is en nooit over zichzelf spreekt. Dat is tegen de geestdrijverij. De Geest spreekt nooit over Zichzelf, maar spreekt altijd over wat Hij gezien en gehoord heeft van de Vader en van de Zoon. We zouden Hem het best kunnen vergelijken met Eliëzer, de bruidswerver voor Izak. U weet wel, dat Eli oudste knecht van Abraham, opdracht krijgt een bruid te werven voor Izak, de zoon van Abraham. Als Eliëzer bij Rebecca komt, spreekt hij geen woord over zichzelf, maar al maar over zijn zender en nog meer over de aanstaande bruidegom. Al de geschenken en schatten en al de beloften stalt hij uit voor Rebecca, opdat zij zin krijge in deze bruidegom. Zo gemeente, oneindig heiliger, oneindig teerder doet de Heilige Geest, Hij stalt de schatten en de genadegaven van Christus uit in het Woord van Zijn belofte, en Hij legt het U voor. Hij rust niet, totdat Hij als de meerdere Eli de bruid heeft gesteld voor Immanuël. Hij rust niet, voordat Hij die bruid heeft gesteld als een bruid zonder vlek en zonder rimpel. Aangezien in de borggerechtigheid van Christus is zij volmaakt. In zichzelf is zij zwart, maar in Hem toch lieflijk. Met het versieren van deze bruid gaat de Geest al maar door, ook nu in de harten van al Gods kinderen, in de

harten van allen, die naderbij gebracht worden door het geloof tot deze zaligheid. Deze versiering gaat ook door in de aftakeling en de afbraak van het lichaam. Want waarlijk, het is geen schrede terug als één van Gods kinderen sterft. Integendeel, dan is er zaligheid, wat geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgeklimmen, dat heeft God bereid die, die Hem liefhebben. Hij versiert de ziel van stonde aan dat zij opgenomen is tot Christus haar Hoofd. Maar de Geest rust niet, totdat Hij ook het lichaam weer heeft verenigd met de ziel. Hij rust niet totdat Hij de ganse schepping heeft wedergebracht. Hij rust niet totdat God alles en in allen is.

Gemeente, wat blijft er dan ontzaglijk veel te leren! Niemand mene: Ik weet het wel. Want de Apostel zolang hij op aarde was zeide: Niet dat ik het alrede gekregen heb, of dat ik alrede volmaakt ben, maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik ook van Christus gegrepen ben. God heeft een volk, waarin Hij de onnaspeurlijke rijkdom van Christus door de Geest uitwerkt. Zo leren wij bidden: Hij moet wassen en ik moet minder worden. Zo wordt de satan overwonnen, zo wordt de Wereld overwonnen. Nu zou iemand tenslotte kunnen zeggen: Is dat wel waar? Wij zien er zo weinig van. Want er zijn heel wat mensen ook in onze tijd die van Gods Kerk een voorstelling hebben, die allerminst in overeenstemming is met de Schrift. Ezau was altijd meer in trek dan Jacob. Jacob ging hinkende door het leven, Ezau kaarsrecht. Velen willen een kerk hebben, waar gij naar kijken kunt. Maar God heeft een volk, dat hinkend door deze wereld gaat. Daar moet U maar aan denken. Het is een Jacobs Kerk. De mensen zeggen soms: We zien er zo weinig van. Dacht gij soms, dat God U alles komt vertellen wat Hij doet in een mensenhart, ook in de gemeente? Het zou beter zijn, als gij zelf eens dieper leerde buigen en Uw eigengerechtigheid verloor en een verloren zondaar werd voor God.

Er staat hier: Die zal Mij verheerlijken. Het gaat van God uit, daarom zal het ook gebeuren. Hoezeer Christus allerwege wordt verworpen, hoe ontstellend groot de verwarring op kerkelijk gebied is, hoe ontroerend ook de afval is, hoe blind ook vele leidlieden zijn, er staat: Die zal Mij verheerlijken. Dat is goddelijke zekerheid. Daarom zegt Christus ook tot Zijn Kerk:

Vreest niet, gij klein kuddeke, want het is Uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven. Eenmaal zal, vrijwillig of niet, iedere knie zich buigen voor Christus en voor God.

Onderzoek Uzelf. Want hoeveel vorm is er zonder wezen. Hoeveel vroomheid terwijl in het verborgen de zonde wordt gediend. Dat wij bidden: Kom gij noordenwind en ontwaak gij zuidenwind en doorwaai de hof van de gemeente!

Heb dan geen vrede, jongens en meisjes, mannen en vrouwen, totdat gij Christus gevonden hebt. Want deze eeuw is de eeuw van een Christendom zonder Christus. Hebt geen vrede, totdat gij God in Christus door de Geest hebt gevonden, opdat Uw gedurig gebed zou zijn om de Heilige Geest. Hij toch wil Zijn genade en Heilige Geest alleen aan diegenen geven, die Hem zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken. Christus verheerlijkt in de hemel, op de aarde, in het eindgericht, in de harten van al Gods kinderen. O, verheerlijkt Hem dan, gij allen, die Hem vreest, opdat Zijn Naam om uwentwil niet worde gelasterd, maar gij in teerheid vruchten moogt voortbrengen. Gij zijt immers door de Geest Zijner zalving deelachtig om profeet, priester en koning te zijn en daardoor God te verheerlijken! Bedenk het wel: Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vruchten draagt. Want de Heere nu is de Geest en waar de Geest des Heeren is, aldaar is de vrijheid.

En wij allen met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest. Amen.

